

[Udenrigsministeren]

FN-resolutioner, skal vi udnytte dem, der er der.

Det vil dels sige, at vi blandt de europæiske lande vil anlægge det synspunkt, at våbenhvilebetingelserne – og specielt betingelserne om ophævelse af sanktioner imod Irak – skal forstås på den måde, at så længe irakerne undertrykker kurderne, vil vi ikke ophæve sanktionerne imod Irak bortset fra de sanktioner på fødevarer og medicin, som er ophævet i praksis allerede af humanitære grunde. Det er den ene ting. Dels vil vi arbejde for oprettelse af enklaver i området under militær beskyttelse af FN, hvor man kan skabe mulighed for, at de kurdiske flygtninge kan opholde sig i fred og ro.

Samtidig med det er der sat en massiv international humanitær indsats i gang. Vi har foreløbig fra dansk side bevilget direkte til Røde Kors, Folkekirkens Nødhjælp og FN's Flygtningehøjkommissær et beløb på omkring en snes millioner kroner, og vi har givet tilsagn om yderligere beløb. Det blev besluttet på EF-mødet i forgårs, at EF foreløbig vil stille et beløb, der svarer til 1,2 mia. kr., til rådighed. Vores andel af det bliver ca. 25 mio. kr.

Det skal især gå til en indsats for flygtninge i området. Der er behov for en meget hurtig indsats, og for at få materiel frem så hurtigt som muligt var der enighed om at Den Vesteuropæiske Union, der jo allerede koordinerer den militære indsats i området for sine medlemmer, skal udnyttes. Og de lande i EF, der ikke er medlemmer af unionen, herunder Danmark, er indstillet på, at vi deltager i det arbejde ud fra det synspunkt, at her gælder det om at få en indsats gennemført så hurtigt og effektivt som overhovedet muligt. De første koordinationsmøder er holdt, og planlægningen er i fuld gang med hensyn til at få materiel frem.

Ole Espersen (S):

Selv om der er en vis risiko forbundet med at sige det – og det har ministeren gjort opmærksom på – kan vi vel ikke afvise, at der kan være situationer, hvor der foregår folke drab af en sådan grusomhed og i et sådant omfang, at en indgriben fra et udefra kommende land kan være berettiget.

Jeg er godt klar over, at som ministeren sagde, kan det give anledning til misbrug. Men jeg er nødt til at sige, at med de moderne udryddelsesmidler, som man ikke havde, da man skabte

FN-pagten, og under hensyn til de rent egoistisk-nationale interesser, der kan være hos et eller to medlemmer af Sikkerhedsrådet, synes jeg ikke, vi skal lukke fuldstændigt af for, at vi undertiden kan være nødsaget til i helt specielle situationer at komme et folk til hjælp.

Jeg er klar over, at Tyrkiet er i en svær situation, men vil alligevel spørge ministeren, om det ikke er rigtigt, at dette at lukke grænserne i forhold til kurdere, der flygter for at redde livet, er i strid med folkeretten.

Hvis ministeren er enig i det, vil jeg spørge, om man fra den danske regerings side eller EF's side har gjort Tyrkiet opmærksom på, at de ikke lovligt kan lukke deres grænser for mennesker, der flygter for livet, fordi de er udsat for et folke drab.

Pelle Voigt (SF):

Jeg vil gerne i forlængelse af hr. Ole Espersens spørgsmål spørge ministeren, om Danmark er klar over og har påtalt over for Tyrkiet, at de områder, som de irakiske flygtninge nu prøver at flygte ind i, gennem en systematisk, mangeårig politik er blevet tømt for den oprindelige kurdiske befolkning, at over 400 landsbyer i området er nedlagt, og at der foreligger rapporter om, at tyrkiske kamphelikoptere beskyder civile flygtninge, der prøver at komme over grænsen – ligesom jeg i øvrigt har forstået, at man skyder på amerikanske journalister, der flygter for livet fra Irak.

Men jeg vil gerne stille ministeren et andet spørgsmål i denne forbindelse: Har man i EF-landenes kreds, fra dansk eller anden side, overvejet muligheden af at gøre kurderne i stand til at modsætte sig folkemordet i Irak ved at hjælpe dem med våben? Jeg tænker her i første omgang på antipanservåben og antiluftskyts eller missiler, som ville være i stand til at nedskyde de irakiske kamphelikoptere.

Det forekommer mig, at vi er i en meget ekstrem situation, hvor en masse menneskers liv eller død er afhængig af, at der sker noget hurtigt.

Gade (SF):

I fredags diskuterede vi i Markedsudvalget også spørgsmålet om at lægge pres på Tyrkiet for at åbne grænserne. Har den danske regering fremført dette pres, og har Danmark gjort, hvad man kunne, for at få EF til at fremføre det pres mod Tyrkiet?